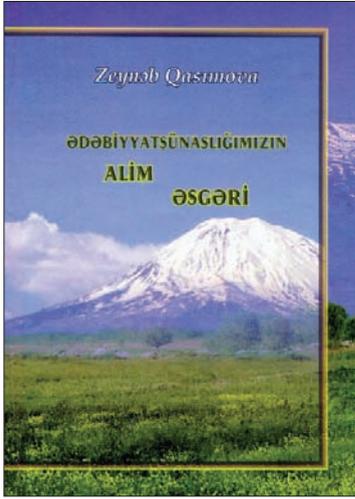


# ZƏHMƏTKƏŞ ALİM, QEYRƏTLİ VƏTƏNDAŞ



Azərbaycan Dillər Universitetinin simasını müəyyən-ləşdirən alimlərdən biri filolo-giya elmləri doktoru, profes-or Əsgər Məmməd oğlu Zeynalovdur.

Professor Əsgər Zeynalov neçə illərdir ki, Azərbaycan Dillər Universitetində kafedra müdiri və Tələbə Elmi Cəmiyyətinin sədri vəzifələrində çalışır.

Ə.Zeynalov sadə və təvə-zökər insandır. O, 20-yə qə-dər kitabın, 300-dən artıq el-mi məqalənin müəllifidir.

Professor Əsgər Zeynalov-un yaradıcılığı geniş və hər-tərəflidir. O, məhdud bir dai-rənin tədqiqatçısı deyildir. Araşdırıcının əsərlərinin ad-larına nəzər saldıqda bu mənzərə daha aydın görü-nür: "Fransız ədəbiyyatında Şərq", "İrəvan ziyalıları", "Şərq Volter yaradıcılığında", "Azərbaycan bayatıları Qaf-qaz regionunda", "Viktor Hü-qo", "Altaydan Altaya", "Hara gedir bu qatar?", "Orda, bir

yurd var uzaqda", "Dil və ədəbiyyatın tədrisinə dair dü-şüncələr", "Fransız dili dərslə-yi" (şərikli), "O, bir əsr idi", "İrəvan məktəbləri" və s.

Azərbaycan ədəbiyyatşü-naslığında fransız ədəbiyyat-ında ilk doktorluq dissertasi-yası, Volter və Hüqo haqqın-da ilk monoqrafiyalar Əsgər Zeynalovun adı ilə bağlıdır. Əlbəttə, bu illərin sayını artırmaq da olar.

Ancaq bu illərin içində başqa bir illər də mövcud-dur. Volterin Astiaq əfsanəsi-nə, Zərdüştiyə, Hindistan mədəniyyətinə, Şərq mədə-niyyətinə, türk aləminə ba-xışlarını Azərbaycan ədəbi-yatşünaslığına məhz bu zəhmətkeş tədqiqatçı gətirmiş-dir. Hüqo poeziyası və nəsrin-in ilk geniş təhlili də Əsgər Zeynalovun qələminə mə-xusdur. Azərbaycan Res-publikası Prezidentinin sərəncamı ilə nəşr olunmuş Hüqonun "Səfillər" romanının ön sözünün müəllifi də bu yorulmaz tədqiqatçıdır.

Ə.Zeynalov 1991-ci ildə "Azərbaycan bayatıları Qaf-qaz regionunda" namizədlik dissertasiyasını yazdı və 10 il sonra həmin əsəri monoqra-fiya şəklində nəşr etdirdi.

Nədir bayatı? Bayatı be-şikdir, evdir, obadır, eldir. İrəvan yaxınlığındakı Yuxarı Necili kəndində dünyaya göz açan, zəhmətkeş bir elin içindən çıxan, pöhrələnən Əsgər müəllim yaradıcılığı ilə Avropanın Qərb sahillərinə qədər böyük bir məsafə qət etdi. Tədqiqatçıların qeyd etdiyi kimi, bayatılardan Hüqo-

ya qədər, doğma kəndindən Fransaya qədər.

Ə.Zeynalovun yaradıcılıq coğrafiyası təkcə Azər-baycan çərçivəsində məhdud-laşmamışdır. Bu tədqiqatçı alimin Moskvada, İranda, Türkiyədə məqalələri, bu ya-xınlarda isə "İrəvan ziyalıları" kitabı Rusiyanın Sankt-Pe-terburq şəhərində işıq üzü görmüşdür. Əsgər Zeynalov haqqında Fransanın ən nü-fuzlu mətbuat orqanlarından biri "L'Est Republicain" qəze-tində 2007-ci ildə "Viktor Hü-qonun azərbaycanlı mütə-xəssisi Dil Vərdişləri Mərkə-zində" adlı məqalə nəşr olun-muşdu. Eyni zamanda o, İrə-vanda, Almaniyada, Fransa-da, Türkiyədə keçirilən beynəlxalq konfrans və qurultay-larda Azərbaycanı ən yüksək səviyyədə təmsil etmişdir.

Ə.Zeynalov əsl azər-baycanlı, əsl vətənpərvər Azər-baycan oğludur. Onun Mu-rovdağda, Tərtərdə, cəbhə bölgələrində əsgərlərlə gö-rüşləri, xarici ölkələrə səfər-ləri, 20 Yanvar şəhidləri və əlilləri, Qarabağ şəhidləri, döyüşçüləri və Azərbaycan Milli Qəhrəmanları haqqında yazdığı məqalələr bunu əya-ni surətdə təsdiq edir.

Əsgər müəllim son dərəcə yerinə, yurduna, elinə, obası-na bağlı bir insandır. O, daim bu yanğıyla yaşayır - öz doğ-ma kəndi Yuxarı Necili, Ulu-xanlı mahalı, azərbaycanlı-ların əski mədəniyyət mərkəz-lərindən biri İrəvan şəhərinin yanğısıyla. Bu yanğıdan onun "İrəvan ziyalıları", "Al-taydan Altaya", "Hara gedir

bu qatar?" "Orda, bir yurd var, uzaqda", "İrəvan mək-təbləri" kitabları ərəsəyə gəl-mişdi. Sevindirici haldır ki, Ə.Zeynalova xalq arasında geniş şöhrət qazandıran, uzun illərin zəhmətinin bəh-rəsi olan "İrəvan ziyalıları" ki-tabı bu il ingilis və rus dil-lərində çapdan çıxmışdır. Ümumiyyətlə, ədəbiyyatşü-nas alimin əsərləri Azər-baycan dili ilə yanaşı, rus, ingilis, fransız dillərində də nəşr olunmuşdu.

Tədqiqatçının yaradıcılığ-ına, əsərlərinə, yaxından bə-ləd olduqdan sonra cəsarətlə demək olar ki, əgər Əsgər Zeynalov olmasaydı, Azər-baycan ədəbiyyatşünaslığın-da bir boşluq görünürdü. Təkcə onu xatırlatmaq kifayətdir ki, fransız ədəbiyyatı üzrə ədəbiyyatşünaslığımızda ən sanballı monoqrafiyalar hələ-lik onun qələminə məxsus-dur - "Fransız ədəbiyyatında Şərq", "Şərq Volter yaradıcılığında", "Viktor Hüqo", "O, bir əsr idi..." və s.

Mənə elə gəlir ki, fransız ədəbiyyatının korifeyləri Vol-ter, Hüqo, Balzak, Jorj Sand, Aleksandr Düma, Flober, Mopassan yaradıcılığına mü-raciət etmiş, İrəvanın neçə-neçə ziyalı nəsillərini üzə çı-xarmış, onların ayrı-ayrı gör-kəmli nümayəndələri haqqın-da məqalələr yazmış Əsgər Zeynalovun əsərlərinin özü-nü tədqiq etməyin vaxtı çat-mışdır.

Əsgər müəllim 2004-cü il-dən Azərbaycan Dillər Uni-versitetinin Tələbə Elmi Cə-miyyətinin sədridir. Onun bu

quruma rəhbərlik etdiyi müd-dətdə TEC-in fəaliyyəti həd-siz dərəcədə inkişaf etmişdir. Bu illər ərzində otuza qədər ali məktəbin iştirak etdiyi fənn olimpiadalarında ilk iki yerdən birini məhz ADU-nun tələbələri tutmuşlar.

Ə.Zeynalov tez-tez dahi yunan alimi Arximedinin məş-hur "Mənə bir dayaq nöqtəsi versəniz, mən bütün kürreyi-ərzi yerindən fırladaram" ifadəsini işlədərək deyir: "Mə-nim də öz dayaq nöqtələrim var. Bu, içimdə olan doğma Yuxarı Necili kəndi, bu, vax-tıyla təhsil aldığım, hazırda çalışdığım Azərbaycan Dillər Universiteti, geniş mənada bütün Azərbaycandır".

Mən əminəm ki, Əsgər Zeynalov hələ bundan sonra da bizi neçə-neçə əsərləri, beynəlxalq konfranslardakı uğurlu çıxışları ilə dönə-dönə sevindirəcəkdir. Mən filo-logiya elmləri doktoru, profes-sor, ADU-nun kafedra müdiri, zəhmətkeş tədqiqat-çı, qeyrətli vətəndaş, Azər-baycanı beynəlxalq miqyas-da təmsil edən alim, təvəzö-kar insan Əsgər Zeynalovu anadan olmasının altmış illiyi münasibətilə təbrik edir, ona möhkəm cansağlığı, ailə sə-adəti, yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıram. Tanrı Sizi qo-rusun, Əsgər müəllim!

**Prof. S.İ.SƏYİDOV,**  
ADU-nun rektoru,  
Azərbaycan Respublikası  
Milli Məclisinin deputatı,  
Beynəlxalq münasibətlər və  
Parlamentlararası əlaqələr  
komitəsinin sədri.